

Anna van Buurenplein 43
2595 DA Den Haag
Postbus 90608
2509 LP Den Haag
Telefoon 070 - 2055 000
secretariaat@netbeheernederland.nl
www.netbeheernederland.nl

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
De Minister voor Wonen en Rijksdienst
De heer drs. S.A. Blok
Postbus 20011
2511 EA DEN HAAG

Ons kenmerk	BR-15-1108
Behandeld door	Marijn Artz
Telefoon	070 - 205 50 25
E-mail	martz@netbeheernederland.nl
Datum	5 oktober 2015
Onderwerp	Consultatie Ontwerpbesluit energieprestatievergoeding huur; reactie Netbeheer Nederland

Geachte heer Blok,

Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (verder: BZK) heeft op 8 september jl. het ontwerpbesluit energieprestatievergoeding huur (verder: het ontwerpbesluit) ter consultatie voorgelegd.

Netbeheerder Nederland, de branchevereniging van de elektriciteits- en gasnetbeheerders in Nederland, geeft namens de gezamenlijke netbeheerders graag een reactie op het ontwerpbesluit.

Het ontwerpbesluit vloeit voort uit het wetsvoorstel tot wijziging van de Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte in verband met de mogelijkheid voor verhuurder en huurder een energieprestatievergoeding overeen te komen (Kamerstukken II 2014/15, 34228). Hierin wordt voor verhuurder en huurder de mogelijkheid geïntroduceerd om in het kader van het nul-op-de-meter (verder: NoM) maken van de woning een energieprestatievergoeding (verder: EPV) van de huurder aan de verhuurder overeen te komen voor een gegarandeerde levering van duurzaam opgewekte energie op basis van een gegarandeerde warmtevraag van de woning.

Het ontwerpbesluit stelt regels over de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder de energieprestatievergoeding tussen huurder en verhuurder kan worden overeengekomen.

In het kader van de behandeling van het wetsvoorstel door de Tweede Kamer heeft Netbeheer Nederland aangegeven dat zij voorstander is van de wettelijke verankering van de EPV.

Dit levert immers een bijdrage aan een van de in het Energieakkoord voor duurzame groei genoemde doelstellingen voor energiebesparingen (het investeren in het -vergaand- verduurzamen van woningen) doordat verhuurders van woningen zoals woningcorporaties, hiermee in staat gesteld worden om de kosten van hun investeringen via een energieprestatievergoeding door te berekenen aan huurders.

Gelet op hun wettelijke taak om zorg te dragen voor een betrouwbare en kosten efficiënte energievoorziening achten de netbeheerders het voor het realiseren van zeer energiezuinige woningen cruciaal dat de keuze voor het energiesysteem per locatie kan variëren. Daarbij moeten alle duurzame technologieën een gelijke kans krijgen om zich door te ontwikkelen.

De netbeheerders spelen hierbij een actieve rol en ondersteunen onder meer het op een 'all electric' oplossing gebaseerde NoM-concept zoals dat bijvoorbeeld wordt toegepast door 'De Stroomversnelling', op die locaties waar dat vanuit maatschappelijk oogpunt ook de beste keuze is¹. De netbeheerders zijn echter ook actief betrokken bij diverse andere initiatieven die gericht zijn op duurzame renovatie van gebouwen en zij achten het daarbij dan ook van belang dat in de wet- en regelgeving over de EPV naast 'all electric' ook alternatieve innovatieve duurzame concepten worden ondersteund.

Vanuit deze achtergrond hebben de netbeheerders kennis genomen van het ontwerpbesluit en reageren zij hierop als volgt.

Het ontwerpbesluit gaat uit van een drietal pijlers om te komen tot een NoM woning: energiebesparing, duurzame opwek van energie ten behoeve van de warmtevraag en het gebruikersgebonden energiegebruik.

Netbeheer Nederland juicht de realisatie van woningen met een lage warmtevraag nadrukkelijk toe omdat dit – naast de impliciete energiebesparing - de piekbelasting op de netten reduceert en ook eventuele congestie daarmee kan worden beperkt. De netbeheerders stellen vast dat de maximale vergoeding in het ontwerpbesluit met name is gerelateerd aan de mate waarin de warmtevraag van de woning wordt beperkt. Zij zien hierin geen aanleiding tot het maken van nadere opmerkingen.

Netbeheer Nederland stelt verder vast dat het ontwerpbesluit ervan uitgaat dat de duurzame energie voor zowel de warmtevraag als het gebruikersgebonden energieverbruik wordt opgewekt in, aan of op de woonruimte of het woongebouw waarvan de woonruimte onderdeel uitmaakt, en de onroerende aanhorigheden daarvan. Onduidelijk is of dit nu betekent dat in de warmtevraag niet kan worden voorzien door een energiedrager van buiten de woning. Anders gezegd wordt hier als eis aan de woning gesteld dat deze zelfvoorzienend (autarkisch) moet zijn, dus zonder aansluiting op het elektriciteitsnetwerk en zonder aansluiting op het gasnetwerk?

Wellicht is de intentie van het wetsvoorstel dat gedurende het jaar de hoeveelheid opgewekte energie op, in of aan de woning minimaal gelijk is aan de hoeveelheid gevraagde warmte (na isolatie). Als de duurzaam opgewekte energie gebaseerd is op zonne-energie (hetgeen in de praktijk vaak het geval

¹ In de afweging daarover moeten de gevolgen voor de elektriciteit- en gasnetten worden meegenomen. Hierover zijn de netbeheerders in gesprek met de leden van de vereniging Brede Stroomversnelling. Zij delen deze inzichten graag ook met het ministerie van BZK.

zal zijn), dan is duidelijk dat deze energie niet altijd op het gewenste moment beschikbaar zal zijn. Zonnepanelen produceren immers voornamelijk energie in de zomer, terwijl warmte voornamelijk in de winter nodig zal zijn. Het aanbod van warmte in de winter, bijvoorbeeld door elektrische- of hybride warmtepompen, kan derhalve alleen gegarandeerd plaatsvinden met energie vanuit de elektriciteits- of gasnetwerken. Om in deze incongruentie in warmtevraag en warmteaanbod te kunnen voorzien, is het noodzakelijk dat een NoM-woning kan beschikken over een elektriciteits- of gasaansluiting. Netbeheer Nederland ziet het derhalve als raadzaam deze mogelijkheid te expliciteren in het besluit. Het ontwerpbesluit biedt voornoemde mogelijkheid slechts impliciet waarmee de suggestie wordt gewekt dat gas wordt uitgesloten als energiedrager omdat deze wordt beschouwd als een niet duurzame warmtevoorziening. Gerekend naar energiewaarde mag hiermee niet worden gesaldeerd met de duurzaam opgewekte (elektrische) energie op de woning terwijl dat bijvoorbeeld wel mogelijk is bij de warmtevoorziening met (grijze) elektrische energie onttrokken uit het netwerk. Deze incongruentie dient te worden aangepast.

In paragraaf 5.3 van de Nota van Toelichting wordt aangegeven dat het mogelijk is dat de huurder "meer warmte nodig heeft in een klimatologisch ongunstig jaar (een zeer koude winter). Dan is extra warmte nodig, waarin wordt voorzien door de energieleverancier". Impliciet kan worden aangenomen dat dit tekort aan warmteopwekking (ook) vanuit het elektriciteitsnetwerk of gasnetwerk geleverd moet worden (piekvraag), maar zoals uit bovenstaande blijkt, ziet Netbeheer Nederland graag dat dit wordt geëxpliciteerd. Daarbij is het redelijk dat eventuele eisen aan gas uit het gasnetwerk (groen of niet beslist groen) dezelfde zijn als eventuele eisen aan elektriciteit uit het elektriciteit netwerk (groen of niet beslist groen).

Verder blijkt dat het ontwerpbesluit kiest voor een gebouwgebonden benadering waarbij de duurzaam opgewekte energie / warmte in de huidige praktijk alleen maar afkomstig kan zijn van PV-zonnepanelen in combinatie met warmtepompen. Het ontwerpbesluit kent daarnaast een vergoedingsmogelijkheid voor woningen die aangesloten zijn op een warmtenet. Netbeheer Nederland ziet hierin een beperking van mogelijkheden voor de opwek van duurzame energie en stelt vast dat de toepassing van andere duurzaamheidsconcepten worden gediscrimineerd. Netbeheer Nederland acht het van essentieel belang dat in de transitie naar een duurzame energievoorziening alle technische en/of innovatieve opties en/of concepten die daaraan kunnen bijdragen een gelijke kans krijgen. Het is dan van belang om per locatie te bekijken welk concept het beste toegepast kan worden. Dit heeft veelal te maken met de nabijheid van duurzame opwekking van energie (elektriciteit, duurzame gassen, warmte) en bronnen. Daarbij dienen ook de kosten van het beheer van energie-infrastructuren te worden meegewogen in de besluitvorming.

Om hieraan invulling te geven stellen de netbeheerders voor om per gebied vooraf een afweging te maken tussen de directe voordelen voor de bewoner en vastgoed eigenaren afgezet tegen de maatschappelijke kosten en de toekomstige schaalbaarheid van de beoogde oplossing. In een dergelijke maatschappelijke business case worden nadrukkelijk naast de woningrenovatiekosten ook andere systeemkosten meegenomen, zoals voldoende beschikbaarheid van duurzame energie en de kosten voor eventueel noodzakelijke aanpassingen van de energienetten.

Daarnaast is Netbeheer Nederland van mening dat het bevoordelen van bepaalde concepten zoals in dit geval het 'all electric' concept geen (of zelfs een verkeerde) impuls geeft aan de innovatiekracht die noodzakelijk is om de onder meer in het Energieakkoord voor duurzame groei gestelde doelstellingen te realiseren. Het realiseren van het all electric concept is immers geen doel op zich maar een middel om te komen tot CO₂ reductie tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.

Netbeheer Nederland acht deze beperkte scope in het ontwerpbesluit dan ook ongewenst en roept op tot verruiming hiervan in die zin dat ook andere oplossingen voor de duurzame opwek van energie om gebouwen te verwarmen en/of van energie te voorzien in aanmerking kunnen komen voor een energieprestatievergoeding.

Netbeheer Nederland denkt hierbij onder andere aan collectieve initiatieven (zoals collectieve lokale PV-zonnepanelen of de inzet van een buurtbatterij), het gebruik van duurzaam gas dat in de buurt wordt opgewekt (bijv. door biomassa), en elders opgewekte energie door zon, wind, water of aardwarmte. Ook het gebruik van hybride warmtepompen zou hierin meegenomen moeten worden. Netbeheer Nederland denkt dat dit kan worden gerealiseerd door toevoeging van een derde tabel aan het ontwerpbesluit die uitgaat van een opwek van duurzame energie elders.

Daarnaast dient de berekening van de energie-index niet alleen gebaseerd te worden op de NEN 7120 normen (normen voor gebouwgebonden opwek) maar ook op de NEN 7125 (opwek binnen het gebied van de energie-infrastructuur).

Daarbij komt dat met het enkel hanteren van de NEN 7120 de inzet van aardgas bij voorbaat wordt uitgesloten, terwijl dit bij de verduurzaming van de gebouwde omgeving als transitiebrandstof mogelijk langdurig een betere prestatie kan geven op de totale CO₂ reductie. Het hanteren van alleen de NEN 7120 kan daarmee een belangrijk doel van het Energieakkoord voorbijschieten.

Om ongewenste CO₂ effecten tegen te gaan kan daarom ook overwogen worden om twee energieprestatievergoedingsmaxima vast te stellen:

- Een maximum naar waardering op de verbetering van de energetische schil van de woning (zoals door gebruik van bijvoorbeeld de Gebouwschilindicator in de NEN 7120) voor de reductie van de warmtevraag;
- Een aparte prestatievergoeding voor de invulling van de nieuwe (gereduceerde) warmtevraag die betrekking heeft op de energievoorzienings- en opwekoplossingen ten behoeve van de warmtevoorziening. Hierbij gebruik makend van de NEN 7120 en de NVN 7125, zonder uitsluiting van fossiele bronnen.

Hiermee wordt gestreefd naar zowel lage maatschappelijke kosten als het minimaliseren van de totale CO₂ uitstoot.

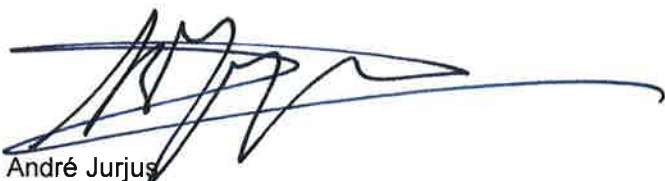
Wat verder opvalt en nog vragen oproept, is de omschrijving van de NoM woning in relatie tot de ontwikkeling van elektrisch vervoer. In de Nota van Toelichting wordt de NoM woning nader toegelicht. Daarbij wordt vermeld dat 'op de woning voldoende duurzame energie wordt opgewekt om bij gemiddeld gebruik en gemiddelde klimaatcondities in de energiebehoefte van de woning en haar bewoners te voorzien'.

Dit roept de vraag op in hoeverre het gebruik van elektrische auto's die vanuit de woning worden opgeladen, wordt meegenomen in dit concept. Netbeheer Nederland ziet graag dat hieraan nader aandacht wordt besteed in de Nota van Toelichting

Tenslotte merkt Netbeheer Nederland op dat het ontwerpbesluit regels stelt over de gevallen waarin en de voorwaarden waaronder de energiestatatievergoeding kan worden overeengekomen. Omdat dit algemene regels zijn en niet exclusief van toepassing op De Stroomversnelling, is het wenselijk dat de expliciete verwijzing hiernaar in paragraaf 5.1 van de Nota van Toelichting en de impliciete verwijzing in paragraaf 5.5 wordt aangevuld met vergelijkbare verwijzingen naar andere concepten zodat duidelijk is dat deze regels voor alle duurzame initiatieven voor huurwoningen van toepassing zullen zijn.

Netbeheer Nederland is uiteraard graag bereid om haar visie en verbeter suggesties nader toe te lichten en uit te werken.

Met vriendelijke groet,

André Jurjus
directeur

